

ДИНАР

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJU LUKU

GODINA III

БАЊА ЛУКА, 18. новембра 1945 г.

Broj 20

„Напријед, синови и кћери поносне и слободне Босне и Херцеговине, у нове битке и нове побједи на фронту обнове!“

РЕКАО ЈА НА ВЕЛИКОМ МИТИНГУ У САРАЈЕВУ ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ДРУГ РОДОЉУБ ЧОЛАКОВИЋ

Када се у Сарајеву савијало за изборне резултате од 11. новембра одушевљени грађани Сарајева сакупили су се на великом митингу у главној сали. Там приликом народ је клицом Тито, Републици, Народном фронту и другу Родољубу Чолаковићу предсједнику владе Босне и Херцеговине, Пошто су масе непрокијодо клице „Ројко, Ројко“ ојду Родољуб Чолаковић рекао је ово у значајну побједи Народном фронту:

РИЛЕЧ ДРУГА ЧОЛАКОВИЋА

Другови и другарице, драги земљани! У току наше изборне кампање говорили смо да ће дан 11 новембра бити наш велики празник, празник побједи свјесног и пробуденог народа. Нисмо се преарали. Нису то блде ријечи људи који се само хвалили и који се испривали.

Биле су то ријечи људи који су кроз четири године осушћивали ерше народа. И нису се преварили: знали су за кога оно куца (скандирање): Наша је побједи! Куцало је једно, кроз све четири године за нашег Тита (дуготрајно и одушевљено скандирање: Тито, Тито, херој Тито!), па није могло бити другачије је ни јуче, на дан 11 новембра. Ниста није могло омести свијете и кћери ове Дунавске и поносне земље да јуче изађу и кажу да су за Тита, за част и славу наше велике отаџине (скандирање: Херој Тито, херој Тито!).

Покунали су непријатељи наших народа да некога заплаше у овој земљи, да нас заплаше и бојком, прокетством, и затеривањем, и невољом, атомском бомбом (смијех), а ми смо јимма јуче одговорили нашим народним оруђем, а то је гајгов колач (бурно одобравање). „Микада се више они неће повамирити у нашој земљи!“

Другови и другарице! Радосно је и поносно ослепане бити син ове наше мученичке, напављене (скандирање: Изајиди републику!) Наша радост и понос отуљило су већи, што су се јуче на бираништима широм наше вале домовине Босне и Херцеговине наших абатимљених Срби, муслиман и Хрвати, јуче и жено, сви заједно за нашу народну власт, за редовну, за Тита (одушевљено скандирање: Братство и јединство!) Четири године најбољи синови и кћери Босне и Херцеговине доказивали су своју неизмјерну љубав према нашој најпављеној и женој домовини. Наша власт јуче потврдио је то дојста бити наша заједна велика отаџина Срба, муслимана и Хрвати! Оа данас, па кроз јевосне, наша и ниџа више! Другови и другарице, ми смо ју својим ноџима

и зубима стварали и отели је они! свијам срца, фарисма и ревише! Отели смо је ма, јер се микада ти смо бојали ништа, осим своје са вјести и суда народа! Створили смо је за нас и за наша будућа покољења!

Данас, другови и другарице, драги земљани, празнујемо побједи за службу и оправдану. Суџа, ми ћемо сви, као свјесне поносне Народни фронт, под нашим развијеним заставама на рад за обнову наше земље да ои, у што је могуће крајем рока, потпуно зашлеаће дубоке ране које су нам оставили окупатори и њихове савне, а да би последице тога нашлвним коџама могли напријед за бољу будућност наше земље (опће клице): Хоће мо, хоће мо! Дошла је обнова, нема одмора! Дајемо све за народ свој!

Гласајући јуче за програм Народни фронт, народи Босне и Херцеговине гласали су за најдемократички и најчистији економски, откојко намти наша историја. Оно је најпредније и демократичке, него у свим земљама западне Европе. Али, то је за нас мало. Ми хоћемо да у тим слободним условима изградимо и подигнемо у нашој земљи благо и сигурно и средњекласно некуџурност, да оно буде земља људи и њихових, дровјених и најпреднијих. Ето, тако ћемо да се одужио нашим многобројним жртвима које оставише у нашој отаџини. То је наша света обавеза према њима и њиховим и земљани, познаним (скандирање: Хоће мо, хоће мо!).

Другови и другарице! Обичај је да кандидати дају обећање прије избора, а ја бих миом тог обичаја, да вама овдје, грађанима и грађанкама Сарајева и овијам окупационе Босне и Херцеговине, дам своје обећање, да ју се вама заједно, и не само ја, него и сви они којима сте бече дали своје повјерење, да ћемо се с вама заједно борити за та велики и племенити циљ, нештетени својих синга, да посљедице бити и кћери поносне и слободне Босне и Херцеговине у нове битке и нове побједи на фронту обнове, на оном фронту на коме ће нас водити, као и у рату, наш велики и вољени јуче Тито! (Скандирање: Тито, Тито!)

Нека живи њихова побједи Народни фронт! (Народ скандира: Побједи, побједи!) Нека живи љубав, жељављена и абатимљена Босна и Херцеговина! Нека живи наша слава отаџина Демократија! Нека живи побједи у рату и економији грађанске у нашу наш вођа маршала Тито! (Дуготрајно скандирање: Тито, Тито, Ројко, Ројко!)

ПОБЈЕДА НАРОДНОГ ФРОНТА — РЕПУБЛИКА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА У САЗЕВУ НАРОДНИХ РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈЕ.

Резултат избора у бањалучком округу

Изборни срез Градница — Бос. Дубича: (Уписано 38.017, отуено 5.877, гласало 28.980, није гласало 16.004). Савезна скупштина: за Народни фронт 27.572, куџија без листе 1283; Скупштина народа: за Народни фронт 27.757, куџија без листе 1233.

Изборни срез Кетор Вароци: (Уписано 13.641, отуено 1091, гласало 8.687, није гласало 3.272). Савезна скупштина: за Народни фронт 7.587, куџија без листе 1.100. Скупштина народа: за Народни фронт 7.322, куџија без листе 1.364.

Изборни срез Дакитина — Србци: (Уписано 23.759, отуено 2.092, гласало 16.569, није гласало 5.101). Савезна скупштина: за Народни фронт 14.978, куџија без листе 1.588. Скупштина народа: за Народни фронт 15.479, куџија без листе 1.487.

Изборни срез Марковић Град: (Уписано 14.235, отуено 2.448, гласало 10.427, није гласало 1.525). Савезна скупштина: за Народни фронт 9.854, куџија без листе 508. Скупштина народа: за Народни фронт 9.259, куџија без листе 477.

Изборни срез Бос. Нови:

(Уписано 16.341, отуено 2.048, гласало 13.865, није гласало 713). Савезна скупштина: за Народни фронт 13.227, куџија без листе 653. Скупштина народа: за Народни фронт 13.051, куџија без листе 804.

Изборни срез Приједор: (Уписано 23.942, отуено 3.718, гласало 18.873, није гласало 1.586). Савезна скупштина: за Народни фронт 17.448, куџија без листе 1.468. Скупштина народа: за Народни фронт 17.051, куџија без листе 1.879.

Изборни срез Пљивор: (Уписано 18.231, отуено 1.267, гласало 11.415, није гласало 5.919). Савезна скупштина: за Народни фронт 9.831, куџија без листе 1.523. Скупштина народа: за Народни фронт 9.220, куџија без листе 2.189.

Изборни срез С. Мост — Пискавица: (Уписано 29.591, отуено 3.310, гласало 21.296, није гласало 4.985). Савезна скупштина: за Народни фронт 19.550, куџија без листе 1.726. Скупштина народа: за Народни фронт 19.455, куџија без листе 2.238. Напоказе за редовне савезне Бањалучку и Коџу нисмо још добили податке.

11 новембар под Козаром

Пред Среском изборном комисијом поређана која је овијам свем среза приједорског чекала су да приме куџије и остави изборни материјал. Чланови бирачког одбора сједили су у коџа, а на њиховом људу видјело се распоређено што баш они имају то високо повјерење да пројводе прве слободне изборе у којима ма неће бити ни пољави, ни недељетавља, него на којима ће прии ту доћи до изражаја слободна народна воља.

11. новембар освануо је мајосити и тумрај, али је народ био супротниог расположења. Поворне масијам бираниште плењили песме на борбе. Омладина се већ почео почела гласана нашла на бираништу и пред окићеном зградом играа козарско коло.

Кас најбољи одговор свијам развијачима, кроз борбу створених братства и јединица наших народа јесте свједоштво долазак на бираниште абратимљених Срба, Хрвати и муслиманца. Најчани приједор братства видјо се у Бранској, гдје су тога дана Срби и Хрвати, изишли и изаграјени, с прјесом љубави на бираништу. Један од љубави питао јесте: „А које је Титова куџија? То ти нама покажи!“

Ни маџа, ни киџа, ни хладноћа, ни голотиња нису задражале старе и бабе код куџа, него су и они напустили тоње собе и славо обустали. Многи и баче долазали на бираниште да дају њу свој глас, појуде они је затпо су сес њихови синови борили и давали своје животе. Било је у њима нешто топлије, што их је кренуло на гласање, а то је вјера у побједи истинске народне ствари и вјера да дајући свој глас

за Народни фронт учествују у стварњу боље и срећније будућности својим младим покољења.

Стари и старица на Чеџека дошли су у Приједор да гласају. Каџ их нису нашла у биоџачком списку, они су кренули у Чеџека. Тамо тебијковер нису били уписани. Стари су биоџачком списку, пратили су у Приједор и коџе су их нашла у списку, пузи срце и задовољство узели куџије и гласали.

„Није ово гумена куџија, него је ово највећа бомба којом ћемо уништити и посљедице непријатеља наше борбе!“ рекао је пријавио куџију, овак четириорне бораци, се љак из Брзичана.

Посије изјезеног гласања, и оствареног времена, народ је остварио на бираништу да сачека резултат. У Великом Паланчишту, није било ни једне куџије у куџија без листе. Гласачи су се клицали да на бираништу неће бити ни једне изданичне куџије у „норачкој куџији. Каџ је предсједник бирачког одбора хаопшто резултат, 70. годишњи стари Вајан Вукоџић дојавио је: „Реџко ја ја вама баче биоџачком бираништу неће бити ни једно мјесто Козаре, неће осванути!“

Брано Клеџа

ЗА NARODNI FRONT, ZA REPUBLIKU GLASALO JE:
 U Beogradu 81.53 posto;
 U Zagrebu 88.02 posto;
 U Ljubljani 93 posto;
 U Splitu 96.05 posto;
 U Sarajevu 97.01 posto;
 U Banjoj Luci 98 posto;
 U Skoplju 97.03 posto.

Подгрмечлије гласају

Млада Крушка Румишка. 11. новембар, остануће је у нашем селу с кишом. Али је сачувано било јасно да тога дана треба кренути на биралнице и гласати. Оно седам часова изгуба људи су почели долазити.

11. новембар, најлепши данашњи наш народ, данас се прославља са великим задовољством. ЖИВЕЉИ ПРВИ СЛОБОДНИ ДЕМОКРАТСКИ ИЗБОРИ! — ова парола дубоко је урасла у душу наших људи, тим више што се баш данас 11. новембра изражава она слободарска дјавно очекивања жеља за коју су се наши народи десетчино борили и давали своје жмиоће.

Данас, када смо сви свргнути под барјак слободе и када се имамо у својим рукама, ми морамо настојати да очувамо све тековине Народног ослободилачке борбе. Народ Подгричца је то показао још из првих дана устанка и тога погубиљу глуменим кудима на слободним народним изборима.

Како је гласало Сарајево

Среске изборне комисије у граду Сарајеву завршиле су с радом и утврдиле следиће изборне резултате:

У I. изборном срезу (I, II, III, градски реон) било је уписано 32.223 бирача. Гласало је 28.980 бирача. Сви изборне листе гласало је 1.083 било је отсузно 1.980, није гласало 2.405 бирача. За кандидата Авду Хуму гласало је 28.040 бирача, без листе 940. За Земалску листу за Скупштин народна, носилац Родолф Коласковић гласало је 28.150 бирача, без листе 830.

Старији и бољени доказе у колони на парламенте. Има ту неколико људи бољени, који нису пали кишом са сјесном на изборе. Њихова свијест је превађала сву привремену несташтицу. Они знаду да је тежико пољуби оно, што је тежири године рнуше. Зато и сваки народ Подгричца "Ми ћемо својим сопственим снагама узети вјештачу изборну канџе земље и тим поболушати наш привредни живот. С друге стране, ми данас гласали за оно, зашто смо се борили, а то су наша права и казни закони, који ће штитити народне интересе."

С таквом народном долази наш народ на изборе и гласа. И сва членица: Од 598 уписаних у Млајој Крушкој Румишкој гласало је 494 гласача, од чега је један број био отсузан, а други бољени. Укупно 98 посто. Овакав број и проценат је претекано у свим селима среза Бос. Ногок, док је сам град нашоо на изборе са 86 посто.

П. С. Тубин

Резултати гласања у бихаћком округу

Срез ДРВАР — БОС. ГРАХОВО: Уписаних бирача 19.781, отсузних 1.941 и премјештених 5.343, није гласало 105, свога гласало 14.323. За Савезну скупштину 14.288, без листе 48, за Скупштину народну 14.279, без листе 44. У процентима гласало за Народни фронт 98,37 посто, без листе 0,33 посто.

Срез БОС. PETROVAC — ЛУСЦИ ПАЛАНКА: Уписаних 20.148 гласача, отсузно 2390, гласало 17.363, није гласало 579. За Савезну скупштину 17.240, без листе 123, за Скупштину народну 17.251, без листе 112.

Срез БИНАС: Уписаних 19.854, отсузно 3369, гласало 16.307, није гласало 193. За Савезну скупштину 16.042, без листе 205, за Скупштину народну 16.039, без листе 205. Гласало у процентима 97,30 посто за Народни фронт и 1,60 посто за кутлију без листе.

Срез БОС. КРУПА: Уписаних 16.629 отсузних 1.989, гласало 14.524, није гласало 404. За Савезну скупштину 14.288, без листе 236, за Скупштину народну 14.286, без листе 228. У процентима гласало 97,48 посто за НР 1,75 посто, без листе 1,50 посто.

Срез CAZIN — ВЕЛИКА КЛАДУСА: Уписаних бирача 25.100, отсузно 2352, гласало 21.159, није гласало 1596. За Савезну скупштину 20.814, без листе 345, за Скупштину народну 20.830, без листе 329. Гласало у процентима 91,40 посто, без листе 1,50 посто.

Укупно у Бихаћком округу било је уписано 101.900 гласача, отсузних 15.777, гласало 83.676, није гласало 2877. За Савезну скупштину гласало је 82.659 гласача, без листе 1017, за Скупштину народна гласало 82.695, без листе 978.

Резултат предизборног такмичења

Од подручне савеза радника и појединачних монополских предузећа Југославије у Бањој Луци добио смо слиједиле допис.

Скоро је на слиједу "Гласе" објавио предизборно такмичење за повећање продукције код подручне монополске фабрике.

Сада можда дозвучи податке о том нашем малом доносачу за обнову. Жеља и добра воља радника биле је свакога најбоља, али прекарно vrijeme и лоша струја сметала нам да до позитивног већи успјех.

За вријеме такмичења сортирано је 1.400.000 цигарета, а прекарно 3.205 ког дубана разних врста, а ипак, укупно је 2.186.000 цигарета и 350 ког дубана у паклицима. Да би се све ово могло спакувати, одијелене контајне израдио је за ово вријеме потребна количина картонских кутија и одијелене за спакување радове потребну Кофтину сапуну.

Радници изјављују да ће и у будуће

радо dati sve od sebe да би својим радом могли до долази да је напоси кога су поставили на криво своје фабрике: "Ми смо Титоу. Тито је нашо — зашта иштин.

SL.

POMOĆ KOZARI

Трећи батаљон прве босанске бригаде Народне одбране доставио је за помоћ Козари Дин. 7.000 —. Треба истаћи пример комесара једанаесте чете Чеубора Неџиу, који је за помоћ Козари дао сам Дин. 1.000 —.

Председатељ дјвица дала је 1.650 ког култура, 5.300 — сенчиног брашна, 1.125 ког маришале. Од тога је одијел за Дабару 3.200 ког пшеничног брашна, 800 ког култура, а за Градишћу 2.100 ког пшеничног брашна, 850 ког култура. Маришале се биће подијелена децим домова.

Потвиано све наше антифашистичке организације да свако скључање пријатеља, а само за помоћ Козари, него и у друге социјалне сврхе, записи у јавно нашем листу.

Резултати избора у федералним јединицама

UKUPAN PREGLED REZULTATA ZA VOJVODINU

Уписаних 1.068.757, отсузних 84.271, гласача 939.014, није гласало 12.933 посто, није гласало 72.495. За Народни фронт за Савезну скупштину гласало је 776.888 или 85,46 посто, у кутлију без листе 181.925 или 14,51 посто. За Народни фронт у Скупштини народа гласало је 723.275 или 80,65 посто, у кутлију без листе 174.398 или 10,18 посто.

IZBORNI REZULTATI ZA HRVATSKU

Према подацима које је својреду пријавио у Неватокој за Савезну скупштину 1.896.088 или 92,20 посто гласача, а није приступило гласачима 160.259 или 7,794 посто. Од тога је за листу Народного фронта гласало 1.733.226 или 91,411 посто гласача, а за кутлију без листе 162.862 или 8,589 посто.

REZULTATI IZBORA U SRBIJI, BOSNI I MAKEDONIJI

Према подацима које је својреду у Србији заједно с Београдом пријавио у Сарајеву савезни Саветски Социјалистички Република.

Оно што наши народи нису могли деценијама да учине т. ј. да добију слободан пут за културно обликовање са братским руским народом и осталим народима војне савезнице Отаџбине, сада је радосна стварност. Сва она љубав према Русији и Русијама коју наш народ с много топлине споменима у срцу чува, треба сада да се манифестује у једном корисном и плодном правцу. Конкретно то значи упознати најнапреднију земљу на свијету, користити се њеним првокласним духовним тековинама, а преко тога доћи у додир с најновијим тековинама научних читавог пољепстванства.

Искуства којима се морамо за вријеме овог изборног другог савезског рата да поддрже, јавно показује да су неупоредиво бољи јунаштва Црвене Армије, показује да је Совјетски Савез под вођством мудрог Стаљина прва земља на свијету. Изражати омиошке наваде појединачних фашистичких звјерица, реоргановати војску у највећем напору рата, подићи милионе милиона нових предузећа, а истовремено одржати нормалан стандард исхране меса, унапредити науку — то је само могла да учини моћна социјалистичка земља.

Данас ми у Југославији осмишљамо одобре за културно сарадњу са СССР-ом ипак што би овакви одобрени значајно да се они људи који се напу у одбору надјављују од оних који не биле би у одбору, већ стога што за сваки рад у животу мора да постоји највјештач организацион облик. У овом случају, осмишљамо одборе за културно сарадњу са СССР-ом ми ћемо само одијелити нашем народу да лакше и брже упознао Совјетски Савез.

Један од првих задатака оваквог одбора јесте организовање учешћа руског језика. На руском језику надјављу се данас милиони људи из свих области друштвеног и научног живота. На руски језик преводи се најновија научна дјела свих наука одијелити. На руском језику можете да читате све једине свјетске знаменитости. Читати руски језик значи

фронта за Савезну скупштину гласало је 95,10 посто од укупног броја уписаних гласача, а за кутлију без листе 4,84 посто.

У Македонији за кандидата Народного фронта за Савезну скупштину гласало је 98,05 посто, а за кутлију без листе 3,09 посто од укупног броја гласача.

IZBORNI REZULTATI U CRNOJ GORI

Срез андријевица: За Народни фронт гласало 97 посто. Подгорица: Укупно гласача 100 посто, за Савезну скупштину гласало за Народни фронт 3.954, без листе 10, за Скупштину народа гласало за Народни фронт 3.952, у кутлију без листе 12. Срез Данловград: гласача 9.448 (99,60 посто), за Савезну скупштину, за Народни фронт гласало 9.386, у кутлију без листе 62. Колашин, Андријевица: за Савезну скупштину гласало 21.100, без листе 170, за Скупштину народа за Народни фронт 20.990, без листе 280.

Срез Никшић: За Савезну скупштину гласало за Народни фронт 19.729, без листе 737. Процент учешћа на изборима износи у срези подришком 99 посто, у срезивама цетињском, јавничком, ривском, беранском, бјелопољском, роњском 98 посто.

Одбор за културно сарадњу са СССР-ом у Бањој Луци потчињено с радом

Крајем октобра ове године основан је у Бањој Луци одбор за културно сарадњу са Савезом Социјетских Социјалистички Република.

Оно што наши народи нису могли деценијама да учине т. ј. да добију слободан пут за културно обликовање са братским руским народом и осталим народима војне савезнице Отаџбине, сада је радосна стварност. Сва она љубав према Русији и Русијама коју наш народ с много топлине споменима у срцу чува, треба сада да се манифестује у једном корисном и плодном правцу. Конкретно то значи упознати најнапреднију земљу на свијету, користити се њеним првокласним духовним тековинама, а преко тога доћи у додир с најновијим тековинама научних читавог пољепстванства.

Искуства којима се морамо за вријеме овог изборног другог савезског рата да поддрже, јавно показује да су неупоредиво бољи јунаштва Црвене Армије, показује да је Совјетски Савез под вођством мудрог Стаљина прва земља на свијету. Изражати омиошке наваде појединачних фашистичких звјерица, реоргановати војску у највећем напору рата, подићи милионе милиона нових предузећа, а истовремено одржати нормалан стандард исхране меса, унапредити науку — то је само могла да учини моћна социјалистичка земља.

Данас ми у Југославији осмишљамо одобре за културно сарадњу са СССР-ом ипак што би овакви одобрени значајно да се они људи који се напу у одбору надјављују од оних који не биле би у одбору, већ стога што за сваки рад у животу мора да постоји највјештач организацион облик. У овом случају, осмишљамо одборе за културно сарадњу са СССР-ом ми ћемо само одијелити нашем народу да лакше и брже упознао Совјетски Савез.

Један од првих задатака оваквог одбора јесте организовање учешћа руског језика. На руском језику надјављу се данас милиони људи из свих области друштвеног и научног живота. На руски језик преводи се најновија научна дјела свих наука одијелити. На руском језику можете да читате све једине свјетске знаменитости. Читати руски језик значи

фронта за Савезну скупштину гласало је 95,10 посто од укупног броја уписаних гласача, а за кутлију без листе 4,84 посто.

У Македонији за кандидата Народного фронта за Савезну скупштину гласало је 98,05 посто, а за кутлију без листе 3,09 посто од укупног броја гласача.

Срез андријевица: За Народни фронт гласало 97 посто. Подгорица: Укупно гласача 100 посто, за Савезну скупштину гласало за Народни фронт 3.954, без листе 10, за Скупштину народа гласало за Народни фронт 3.952, у кутлију без листе 12. Срез Данловград: гласача 9.448 (99,60 посто), за Савезну скупштину, за Народни фронт гласало 9.386, у кутлију без листе 62. Колашин, Андријевица: за Савезну скупштину гласало 21.100, без листе 170, за Скупштину народа за Народни фронт 20.990, без листе 280.

Срез Никшић: За Савезну скупштину гласало за Народни фронт 19.729, без листе 737. Процент учешћа на изборима износи у срези подришком 99 посто, у срезивама цетињском, јавничком, ривском, беранском, бјелопољском, роњском 98 посто.

Крајем октобра ове године основан је у Бањој Луци одбор за културно сарадњу са Савезом Социјетских Социјалистички Република.

Оно што наши народи нису могли деценијама да учине т. ј. да добију слободан пут за културно обликовање са братским руским народом и осталим народима војне савезнице Отаџбине, сада је радосна стварност. Сва она љубав према Русији и Русијама коју наш народ с много топлине споменима у срцу чува, треба сада да се манифестује у једном корисном и плодном правцу. Конкретно то значи упознати најнапреднију земљу на свијету, користити се њеним првокласним духовним тековинама, а преко тога доћи у додир с најновијим тековинама научних читавог пољепстванства.

Širom svijeta

U prostorijama američkog prirodoslovnog muzeja u Niutorku otvorena je izložba prijateljstva naroda SSSR-e koji je organizovano nacionalni savjet američkih sovjetskih prijatelja.

U Pragu će se održati u martu 1940 godine međunarodni kongres političkih zavorcnika. Prar će biti sjedište međunarodne federacije političkih zavorcnika.

Imajet pred izvještava za su 4. novembra omet počele borbe između Ananita s fedne strane i francuskih i engleskih armija s druge strane u reonu Solona južno od Sajzona. Ananiti ponovo pružaju otpor nedelno od Kanhona, južno od Sajzona i u Kokonju, zapadno od Sajzona.

Na mroslavi Velike oktobarske revolucije koju je u Beču organizovalo društvo za učvršćivanje austrijsko-sovjetskih veza prisustvovao je maršal Konjev i predsjednik austrijske vlade R. Renner. Pošto je predsjednik austrijske vlade održao govor, govorio je maršal Konjev.

Od 17. do 23. novembra o. g. održava se u Pragu kongres svih studenata svijeta. Međunarodna studentska konferencija osnovana je 1919. godine i svake godine sastavlja se od delegata studenata iz svih država svijeta u cilju izmjene mišli i uzajamnanja rada i radi uspostavljanja solidarnosti. Drugi svjetski rat prekinuo je rad ove organizacije u Evropi, a među prvima teško vozeo Čehoslovačku. U znak herojskog otpora koji je češka studentska omladina pružila Nijemcima u Pragu 17. novembra 1939. godine, prvi kongres posebne razine nosiće ime »17. novembra«. Na kongres su došli delegati studenata svih demokratskih zemalja. Oni će biti smješteni u tri najbolja praška hotela, a češki studenti biće im na usluzi. Kongres će se baviti pitanjem uspostavljanja kontakata i međusobne saradnje studenata. Predsjednik čehoslovačke republike Edvard Beneš predao je 15. novembra čehoslovačkim borcima studentima otklonjenu »Čehoslovačko vojno krstac« u Praškom dvorcu, a 10. novembra održana je komemorativna svečanost u znak sjećanja na prvnu studentsku žrtvu Jana Opletala u njegovom rodnom mjestu Lipoveh na Moravi. Svečano otvaranje kongresa obavio se 17. novembra u sali »Lucerna«. 18. novembra biće planirana skupština, dok će radne komisije zasjedati do 23. novembra. U East delegata predvide se nekoliko svečanosti, prestava u nacionalnom teatru i iz »Politike«.

Vlada Sovjetskog Saveza uspostavlja je diplomatske odnose s Albanijom. Saš sovjetske vojske misije u Albaniji rukovodi Sokolov primio je od predsjednika demokratske vlade Albanije general-pukovnika Envera Hoda, jedno pismo u kome se »etički« jedino zala za zahvaljivati Sovjetskom Savezu zbog ove odluke.

U Buzarskoj se nalazi najstariji tih bugarskog naroda Georgij Dimitrov.

1. decembra 1945. godine u Tokiju će se održati kongres Komunističke partije Japana, prvi put poslije 19. godina.

Pozinuo je kod Surabije britanski komandant artiljerije na Javi, brigadni general Robert Gai Loder Sajmeus.

СРЕДЊА ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРЕД ПОЧЕТКОМ РАДА

Svaki rat je pokazao kako je važna organizovana obrada zemlje, radi ishrane ljudi i domaćih životinja, kao i radi proizvodnje svih potrebnih sirovina. Poljoprivredne škole imaju zadatak da obrazuju kadar stručnih rukovodilaca, koji će upravljati proizvodnjom na privatnim i državnim imanjima i dovoditi ih u skladnost s opštim interesima i državnim potrebama. Prema tome da li posjećuju škole, specijalne, srednje ili visoke poljoprivredne škole (fakultete), obrazuju se i razni poljoprivredni stručnjaci, koji će imati uže ili šire polje u organizovanju poljoprivredne proizvodnje.

Za vrijeme ovoga rata glavni je cilj bio osloboditi zemlje od tuđinskih i domaćih utjecaja. Stručno obrazovanje bilo je ometano. Poljoprivredni fakulteti uopšte nisu radili. Oni su danas veće mogli da broje izmisljeni potrebni stručni inženjersko-agronomski kadar. Niške i specijalne poljoprivredne škole po svome trajanju, predražabrazbi i programu ne mogu da daju osnovne rukovodilce, kakvi su potrebni da se misli u pogledima. Jačim zakasima organizuju poljoprivrednu proizvodnju u zemlji. O obrazovanju poljoprivrednih rukovodilaca mora se silom priklada, povjeriti (osim poljovpr., fakultetima) i srednjim poljoprivrednim školama, kojih ima veći broj nego fakulteta i koje imaju više baka.

S obzirom na veoma važnu funkciju srednjih poljoprivrednih škola u državi, treba da one budu opskrbljene sa svim potrebnim pokaznim sredstvima i učionicima, inzerativima i mehanizma, kao i sa najboljim i najkvalitetnijim nastavnim i pomoćnim osobljem. Trebalo bi mobilisati, se bivše profesore poljoprivrednih škola i vratiti ih u škole, makar još koji godinu, dok se ne obrazuju novi mladi nastavnici.

Negodno je i nepoželjno da dugogodišnji profesori poljoprivrednih škola budu isključivo poljoprivredni referenti, a tek srpske inženjerski agronomi da odmah dođu za nastavne srednje poljoprivredne škole. Bole bi bilo i za njih i za baka da početnik nastavnici predaše najviše jedno 3 do 4 godina u inžinj. i specijalnim poljoprivrednim školama. Nastava u srednjim poljoprivrednim školama traži iskustvo i stalnost. Osobito istaknuti nastavnici srednjih poljoprivrednih škola mogu da postanu predavači i na poljoprivrednim fakultetima.

U glavnom gradu Bosnane Kraljeva u Bañoj Luci, postojala je od 1923 godine Niška poljoprivredna škola, koja je do rata školovala 15 generacija poljoprivrednih stručnjaka. Ta je škola preobražena u jednu godinu u srednju i kao takvu je izostala u izostavljenju poljoprivredne proizvodnje u našoj zemlji i Hercegovini. Srednja poljoprivredna škola u Bañoj Luci vrši pripremu za početak svoga rada, pa je tada prosvjetni i svoje otvorene.

Narodne vlasti čine sa svoje strane sve da se škole zgrade opskrbe za normalan rad. Škola će imati i bačvi internet. Šteta je, što svaki srećni narodni odbor Bosne i Hercegovine nije poslao član po jedan baka sa svrhom 4 razreda gimnazije i/ili građanske škole ili sa svrhom jednom poljoprivrednom školom, kako bi ova škola počela odmah sa svim većim brojem baka. Narodni odbori su i najlozavaniji da sklate važnost srednjim poljoprivrednog obrazovanja u oblasti i potrebnih poljoprivredne proizvodnje u našoj zemlji. Oni bi mogli i sada brojano da najave dolazak makar jednog baka u ovu školu.

Ижк. М. Ј.

Utisci sa puta naše djece u Sloveniju

Prilikom otreme naše djece u Sloveniju veliki dio posla izele su se među drugarice Mjesnog odbora AP za grada Banje Luke. One su izmislile se podijeliti dužnosti i najvažnije ih ispunjavati. Jedne su vršile doček djece, odgovarale na pitanja, a druge su vršile dezinfekciju, pranje ruku, iskanje i oblačenje djece. Druge su vršile čišćenje zgrade gdje su se djeca sabirala, dok su neke kulale i dežurale te vršile nadzor nad djecom i djetu i noću.

Ovi akcijci je pomagala i omladina Banje Luke.

Organizaciji koja je vršila otpremu ratno sročadi, isto tako i volama puta ovog transporta mora se odati puno priznanje. Pored vođa puta svaki transport pratilo je u deset drugarica, te izvestan broj omladinki i omladinaca, po jedan čičak i politički radnik. Kamarka drugarice su pazile na djecu, dijele im hranu i vodu i bile nad njima kao nad rođenom djecom.

Uz put su organizovane i privatne stanice s toplom hranom u Okučinima, Zagrebu i Ljubljani, a drugi transport dočekao je u Gradici Mjesni odbor. Čuvali su i dječji koloseci.

Svima putovanje pričinjavalo je dječji veliki zadovoljstvo i budilo kod njih silan interes za sve što je za njih bilo novo i nepoznato. Mnoga od djece nisu nikada bila u zemlji, a neki su vidjeli željeznicu, a košice čuvali se nom vozila. Čuvali su im putovanja i svoje djecu, a svoje izrekli: »Kako to, mi sledimo u kućama, mješci na vozove, a omet idemo! Drugi mi postavljali pitanje: »Druže, je li dalle Američki rat?« i »Kako vam se sviđa život u Sloveniji?« Ovakovih i sličnih pitanja bilo je mnogo i na svako smo davali odgovore i objašnjenja.

Uspit su djeca prepričavala svoje doživljaje i tužni sudbinu svojih roditelja, braće i sestara, koji su izgrbila u najranijoj mladosti. Jedno dječica da mu je otac poginuo u i kozarskoj ofanzivi, drugo da su mu ustaše odveli oca da se više nije nikada vratio. Jednom su Nijemci čuli nar i svu »haivan« očerale. Ovakve tužne istorije redale su se jedna za drugom dok djecu nije savladao umor i sn. Svće. Djeća se tuče i nastaje žamor. Čuje se jedan glas: »Družice, vidli li se naša Kozarica? Odgovor — ne. U dječjim okovima polovite se suze, kao odraz bola dječije duše. Drugarica ga umiruje. Malo kasnije oni se osmjehnu i još malo plačnim glasom zjavaju:

»Oj Kozaro širi svoje grane, sačuvali nam naše partizane...«

Pjesmu ubrzo prihvatili i ostala djeća. Kroz pjesmu te naš narod najbolje prikazuje ne samo naša pobjede nego i naše tužne i strudne, a pjesma ima muzičkim žigosom domaćeg izdajice. Misleći o Sloveniji i svome putu oni su i pjesmu spjevali koji se često čuje:

»Lako ću te se više ostaviti, jer me nema mnogo ko žaliti...«
Brojine stali i brojni misle.

Slovenija kraj naša dječja te...
Pjesma naša Kozarčina odjekivala su sloveničkim brdima i kao da ih je rijeka Savica prihvatila, ponijela i skula u dječjom zjavljaju. O klisuro, o planine, šume i doline, došla su nam djeća, slavne Kozare!

Naveče duševno zadovoljstvo bilo je što smo vidjeli da djecu predajemo u najbolje ruke, što smo vidjeli s ljubavlju ih ljubavili prihvaćaju braću Slovenci.

С. О. И. О.

ПРЕГЛЕД ДОМАЊИХ ДОГАЂАЈА

Prvi mjesec dana otpočeli su prvi radovi na podizanju željeznog kog mosta preko rijeke Bosna, kod sela Morovina u Srijemu. Radove na mostu izvodi željeznička uprava u Novom Sadu. Uspostavljenjem ovog mosta olakšava se u mnogome željeznički vez između Bosne i Hercegovine i Voivodine.

Zgrade osnovnih i srednjih škola u Bosni i Hercegovini u toku rata najvećim dijelom su poružene ili oštećene. Od 1185 škola, koliko ih je bilo prije rata, okupator je porušio 923. Zakazavanih zgradavanih vlasti i masovnih organizacija, u toku 6 mjeseci obnovljeno je 685 škola, u kojima danas uči preko 97.000 djece. Na rodna vladja B. H. izdala je za osnovnih i srednjih škola oko 400.000.— Din.

Od 14. do 20. novembra održala se na teritoriji Demokratske Federativne Jugoslavije žudejela Prveog krstac. Širova naše zemlje vrše se priključavati za ovaj svenarodni organizativni kod daje ponovo, tako gdje jen adpotrebno.

Vrščaci radnici posjetili su ovih dana sela Veliki Gaj i Miletighevo. U Veliki Gaj otišlo je preko 80 stručnih radnika, koji su seljacima opravali meste stvari. Lijamir su izvršili preko 250 radnih potparnih posuđa. U selu Miletighevo bužavari su opravali oko 110 radnih objekata, dok su lijamir napravili preko 200 objekata posuđa. Kročajci su savili više pari odjeće, a dvozdeci su opravali 27 stotica.

Stanovnici Nove Gradiske od ljubavi su da sagrade kuće najprije masivnim staklozidima. Študeje. Da bi ostvarili taj plan oni su sakupili 300.000.— Din. Ovoga leta započela je izgradnja kuća. Akcijci su se priključili i radnici fabrike Kozulac. Izgradnju kuća u Šumetlatici pomogli su i borini jedinici naše Armije. Do sada je potpuno završeno 19 kuća, a mest kuća sada se dovršava. Ovih dana sačeano je izvrišava predaja gotovih kuća seljacima Šumetlatici.

Podatki koji stiknu iz svih sredova naše Armije Hrvatske pokazuju da seljani imaju mnogo simeh za mehuoboini dobrovoljni pomoz. Pavan sva saradnja narodnih vlasti sa masovnim antifašističkim organizacijama doprinosi brzom ispušnjevu sjetvenog plana. Još uvijek nema dovoljno sprejne stoke i sjemenja. U Hrvatskoj se sjetva provodi na području svih sredova u okviru takozvane. Osnovni Vlasnici i Osnovni zveznici su do sada 75 do 80 posto od predviđenog plana. Glavni odbor za sjetvu produkuje je takmičnice do 5. decembra o. g.

U Sloveniji je zadruštvo veoma razvijenio. Nastojavim inijicijativnog Zadrušnog odbora za Sloveniju osnovano je do kraja septembra bra 45 Nezavisno potporočnik zadruža i to u ljubljani i okolini 17, u okviru Novo Mjesto 21, Celje 20, i Maribor 37. One zadruge imaju više stotina prodavaonika i oko 85.000 zadravnih članova u ukupno 350.000 članova porodica. Na taj način one snabdjevaju prethnu otporovništva Slovenije.

Redovita predavanja na Ekonomskom komercijalnoj visokom školi u Zagrebu započeli su ponedjeljak 19 ovog mjeseca.

